

*Ігнатова Анастасія Сергіївна,
студентка 2-го курсу магістратури
судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник: д.ю. н, професор,
професор кафедри цивільного права Давидова І. В.*

ІТ-АСПЕКТИ УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ ТЕСТ-ДРАЙВУ АВТОМОБІЛЯ

У сучасному житті людини, автомобіль є важливою складовою. Для сучасної людини автомобіль перестав бути розкішшю, а став простим засобом пересування. Завдяки автомобілю людина може спростити собі життя. Якщо людина мешкає у сільській місцевості, то наявність автомобіля є необхідністю. Не секрет що комп'ютерні технології з кожним днем все більше проникають у сферу життя людини, зокрема і в автомобільну сферу.

Зараз з'являються різні комп'ютерні програми, завдяки яким управління автомобілем стає легше. Наприклад, система розпізнавання ям на дорогах – попереджати про небезпечні ділянки на дорогах; система моніторингу стану водія – використовуючи алгоритми штучного інтелекту та за допомогою камери вона оцінює поворот голови, напрям погляду водія, відкриті чи прикриті очі тощо. Якщо водій засинає або відволікся, вона одразу сигналізує про це. Також, сучасні авторегістратори містять систему з розпізнавання сигналів світлофора, що допомагає водію дотримуватися безпеки під час подорожі по новому місту.

Важливо зазначити, що зараз з'явилися «розумні» автомобілі яким керує штучний інтелект. Високотехнологічні автомобілі розробляються для того, щоб звільнити водія від необхідності вирішувати численні завдання в процесі руху, зробити подорож комфортнішою і зменшити будь-які можливі ризики. Виробники вважають, що передача хоча б частини обов'язків з керування транспортним засобом штучному інтелекту дозволить зробити дороги безпечнішими, уникнути численних аварійних ситуацій та зменшити кількість людських жертв. Однак, зараз з'являються ситуації, коли під час керування авто штучним інтелектом, вмирають люди. Перше смертельне ДТП з без-

пілотним авто сталася в американському штаті Флорида в 2016 році. Робочар Тесла Model S під керуванням автопілота протаранив вантажівку з причепом, який перетинав перехрестя. У результаті безпілотник проїхав під причепом, зніс дах, протаранив дві огорожі та влетів у стовп. Він не залишив водієві жодного шансу – Дж. Браун помер у салоні авто. Виникає питання, хто буде нести відповідальність під час тест-драйву «розумних» авто.

Експерти говорять про підвищення цін на автомобілі в Україні, що пов'язано з нестачею чипів. Купити автомобіль з солону тепер стало важче, оскільки виробники збільшують терміни виробництва автомобілів. Покупці чекають своє новенька авто понад дев'ять місяців. Однак є можливість протестувати автомобіль і переконатися що ви хочете саме цей автомобіль. Для цього Вам потрібно укласти договір тест-драйву автомобіля з солоном.

На законодавчому рівні не має такого визначення як «тест-драйв». Однак, ми можемо надати визначення цьому терміну виходячи з його властивостей. Тест-драв, по-перше це послуга, яка існує для задоволення індивідуальних потреб людини. Данні потреби обумовлюються бажанням потенційного клієнта з'ясувати якість, зручність та інші позитивні/негативні властивості конкретного авто. Власник же авто у свою чергу пропонує зацікавленому клієнту проїхатися на певному автомобілі, яке належить володільцеві на праві власності. Отже, тест-драйв або, інакше кажучи, випробування авто є правочинном в якій одна сторона (власник) надає можливість другій стороні (замовнику) скористатися автомобілем для оцінки якості товару [4].

Цивільний кодекс України встановлює, що істотними умовами договору є умови про предмет договору [1]. Предметом договору тест-драйву автомобіля є передача у тимчасове користування на безоплатній основі автомобіля з обов'язковою вимогою повернення авто після спливу строків, які зазначені у договорі. Договір тест-драйву автомобіля за строком дії є короткостроковим. Зважаючи на те, що строк тест-драйву починатиметься з моменту надання можливості замовнику їхати у ньому, договір тест-драйву повинен містити вказівку на таку подію – надання автомобіля замовнику [3].

Сторонами у договорі тест-драйву автомобіля можуть виступати як фізичні особи так і юридичні. Сторони зобов'язуються виконувати усі умови договору. Сторона (замовник) несе відповідальність за порушення Правил дорожнього руху, та пошкодження майна іншої сторони (власника) [4].

Також, важливе значення у проведенні тест-драйву має місце. У договорі слід чітко зазначити маршрут по якому буде проходити випробування авто. В іншому випадку, між сторонами договору можуть виникнути непорозуміння з цього приводу. Зазвичай, досвідченні автосалони мають певні місця для проведення авто випробувань (зазвичай, це може бути траса, що належить автосалону) [4].

Автосалон може висувати вимоги до замовника, а саме: бути у тверезому стані, мати права водія, чітко і негайно виконувати вимоги представника автосалону (чи власника, який одноосібно продає автомобіль), не порушувати Правила дорожнього руху. Якщо людина не має водійських прав, машину поведе менеджер автосалону, а вона зможе сидіти поруч та зрозуміти, чи до вподоби їй даний транспорт [3].

Стосовно ціни даної послуги, то вона є безоплатною. Однак, замовник у разі пошкодження, втрати майна, або неможливості його повернути зобов'язується відшкодувати власнику собівартість авто [4]. Однак, у договорі слід вказати, що якщо пошкодження, втрата майна, або неможливість його повернення сталася з вини виробника, то відшкодування всіх витрат покладається на салон який проводить тест-драйв.

Законодавець не встановлює обов'язкової письмової форми чи нотаріального посвідчення для даного виду договору. Однак, якщо ви звернетесь до автосалону з бажанням провести випробування зацікавленого вас автомобіля без укладання письмового договору, вам скоріш за все відкажуть у цій послугі. Адже, таким чином власника авто залишається у невигідному становищі, а це у свою чергу буде порушенням принципу рівності сторін договору [4].

Наразі більшість представників провідних автовиробників світу пропонують укласти такий договір. Для захисту покупця, вважаю

за доречне укласти також договір страхування і зазначити цю вимогу у договорі тест-драйву.

В Україні уже з'являються перші «розумні» авто, і для захисту своїх громадян, державній владі слід закріпити на законодавчому рівні договір тест-драйву з урахуванням сучасних тенденцій розвитку в інформаційно-технологічній сфері.

Література:

1. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
2. Моторна В. Становлення інституту випробування автомобіля у цивільному праві. *Часопис Академії адвокатури України*. 2009. № 4
3. Моторна В. Укладення договору тест-драйву автомобіля. *Вісник Академії адвокатури України*. 2011. № 1(20)
4. Ігнатова А. С. Проблемні моменти укладання договору тест-драйву автомобіля. Сучасна цивілістика в умовах євроінтеграції: матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції (11–12 квітня 2019 р., м. Одеса) / відп. За вип. Д. О. Колодін. Одеса: Юридична література, 2019. 620 с.